

Popyt na pracę w województwie wielkopolskim w 2021 r.

28.04.2022 r.

 34,4%

Wzrost liczby nowo utworzonych miejsc pracy w porównaniu z 2020 r.

W 2021 r. w województwie wielkopolskim utworzono 58,7 tys. nowych miejsc pracy, o 15,0 tys. więcej niż rok wcześniej. Liczba miejsc zlikwidowanych wyniosła w tym czasie 20,8 tys. i była o 7,4 tys. mniejsza niż w 2020 r. Wskaźnik wolnych miejsc pracy wzrósł w większości obszarów działalności gospodarczej.

W 4 kwartale 2021 r. reprezentacyjne badanie popytu na pracę¹ w województwie wielkopolskim objęło 67,1 tys. podmiotów (o 0,9% mniej niż przed rokiem), z tego 68,8% stanowiły zakłady o liczbie pracujących do 9 (małe), 23,3% – zatrudniające od 10 do 49 osób (średnie), a 7,9% – jednostki, w których liczba pracujących przekracza 49 (duże). Ze względu na rodzaj działalności największy udział miały jednostki należące do sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych (27,6%), budownictwo (14,3%) oraz przetwórstwo przemysłowe (13,7%).

Tablica 1. Popyt na pracę – wybrane dane

Wyszczególnienie	2020	2021	
		w tysiącach	2020=100
Pracujący ogółem (stan w końcu 4 kwartału)	1388,0	1388,2	100,0
w tym kobiety	710,4	720,0	101,3
Wolne miejsca pracy (stan w końcu 4 kwartału)	8,3	13,5	163,5
w tym nowo utworzone	1,4	3,5	251,2
Miejsca pracy (w ciągu roku):			
nowo utworzone	43,7	58,7	134,4
zlikwidowane	28,2	20,8	73,8

¹ Realizowane z częstotliwością kwartalną na formularzu Z-05, na próbie podmiotów gospodarki narodowej zatrudniających przynajmniej 1 osobę.

Pracujący

Liczba pracujących w podmiotach objętych badaniem w końcu 4 kwartału 2021 r. wyniosła 1388,2 tys. i była zbliżona do odnotowanej przed rokiem, a jednocześnie o 0,5% przekraczała poziom osiągnięty w poprzednim kwartale. Najwięcej osób zatrudniały jednostki duże (62,1% wszystkich pracujących), udział średnich przedsiębiorstw kształtował się na poziomie 21,6%, natomiast 16,4% pracujących skupiały jednostki małe.

Najwięcej osób pracowało w podmiotach prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych (380,3 tys., tj. 27,4%) oraz przetwórstwa przemysłowego (359,2 tys., tj. 25,9%). Liczną grupę pracujących skupiały też sekcje edukacja (123,3 tys. osób, tj. 8,9%) oraz transport i gospodarka magazynowa (115,6 tys., tj. 8,3%).

Wykres 1. Pracujący według wybranych sekcji PKD w 4 kwartale 2021 r. Stan w końcu kwartału

Największy przyrost liczby pracujących w porównaniu z 4 kwartałem 2020 r. odnotowano w sekcjach: informacja i komunikacja (o 10,6%), transport i gospodarka magazynowa (o 8,2%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 7,4%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 5,5%). W większości sekcji obserwowano jednak spadek zatrudnienia. Największy ubytek pracowników wystąpił w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 46,6%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 12,6%).

Biorąc pod uwagę strukturę zawodową, najliczniejszą grupę tworzyli specjaliści (16,6% ogółu pracujących), pracownicy usług i sprzedawcy (16,4%) oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (15,8%), natomiast najmniejszą – rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (0,3%).

Pracujący z niemal wszystkich wielkich grup zawodów² najczęściej świadczyli pracę w jednostkach dużych, jedynie w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy nieco większy odsetek notowano w jednostkach o liczbie pracujących od 10 do 49 (43,9% wobec 40,5% w dużych).

Ze względu na rodzaj działalności wśród specjalistów przeważali zatrudnieni w edukacji (37,4%), a licznie reprezentowani w tej grupie byli także pracownicy opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (12,0%) oraz przetwórstwa przemysłowego (11,8%). Pracownicy usług i sprzedawcy dominowali w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (79,1%). Dla 60,3% robotników przemysłowych miejscem pracy były podmioty związane z przetwórstwem przemysłowym, a dla 18,0% – z budownictwem.

Większość pracujących skupiały jednostki duże, tj. zatrudniające ponad 49 osób

Najwięcej osób zatrudniały podmioty związane z handlem; naprawą pojazdów samochodowych oraz przetwórstwem przemysłowym

Najliczniejsze grupy pracujących stanowiły specjaliści, zatrudnieni głównie w jednostkach prowadzących działalność w zakresie edukacji oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy związani przede wszystkim z przetwórstwem przemysłowym

² Według klasyfikacji zawodów i specjalności (KZiS), która wprowadzona została rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. 2018, poz. 227).

Pracownicy biurowi w większości byli zatrudnieni w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (30,9%), transport i gospodarka magazynowa (18,1%) oraz przetwórstwo przemysłowe (14,9%). Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń pracowali głównie w przetwórstwie przemysłowym (46,2%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (29,3%).

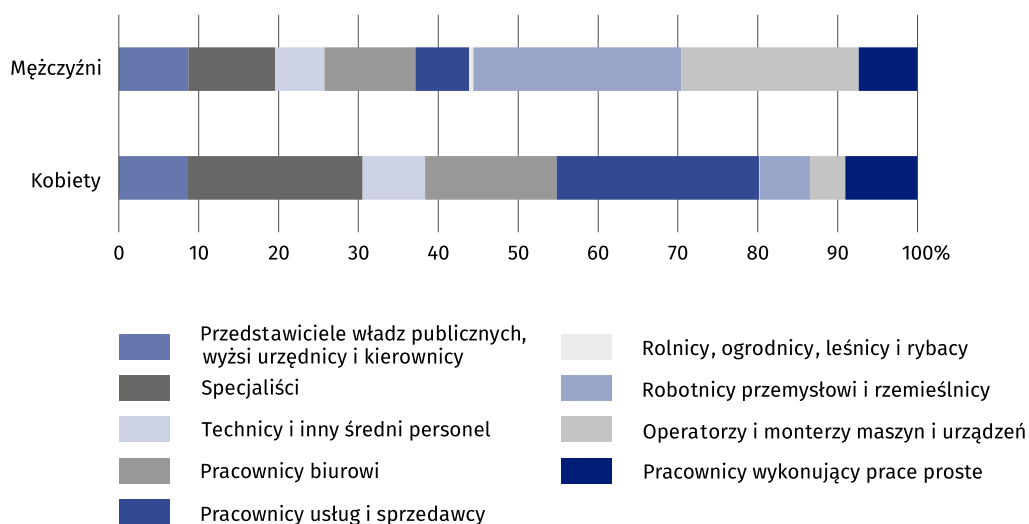
Pracownicy wykonujący prace proste skupiali się przede wszystkim w podmiotach związanych z przetwórstwem przemysłowym (28,9%) oraz administrowaniem i działalnością wspierającą (14,3%) oraz edukacją (13,5%). Techników i inny średni personel najczęściej zatrudniały natomiast jednostki w przetwórstwie przemysłowym (24,4%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (15,8%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (14,6%).

Tablica 2. Pracujący według grup zawodów i wielkości jednostek w 4 kwartale 2021 r. Stan w końcu kwartału

Grupy zawodów	Ogółem	W jednostkach		
		dużych	średnich	małych
	w tysiącach			
Ogółem	1388,2	861,4	299,3	227,5
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	120,5	81,4	21,4	17,7
Specjaliści	229,9	152,3	53,5	24,2
Technicy i inny średni personel	97,6	60,0	20,8	16,8
Pracownicy biurowi	195,0	109,9	45,9	39,2
Pracownicy usług i sprzedawcy	227,0	160,4	30,9	35,8
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	4,2	1,7	1,9	0,7
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	219,2	123,8	49,9	45,4
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	180,6	106,2	44,3	30,1
Pracownicy wykonujący prace proste	114,2	65,7	30,7	17,8

W ogólnej liczbie pracujących objętych badaniem w 4 kwartale 2021 r. ponad połowę stanowiły kobiety (720,0 tys. osób, tj. 51,9%). Przed rokiem ich udział wynosił 51,2%. Większość kobiet była zatrudniona w jednostkach dużych (65,3%). Ich miejscem pracy najczęściej były podmioty należące do sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych (34,5% ogółu pracujących kobiet), przetwórstwo przemysłowe (18,4%), edukacja (13,8%) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna (7,6%). Wśród kobiet najwięcej było pracowników usług i sprzedawców (25,3%), specjalistów (21,9%) oraz pracowników biurowych (16,5%). Mężczyźni najczęściej pracowali jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (26,0%) albo operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (22,2%).

Wykres 2. Struktura pracujących według grup zawodów i płci w 2021 r. Stan w końcu 4 kwartału

Kobiety najczęściej pracowały w zawodzie pracowników usług i sprzedawców bądź jako specjaliści, głównie w jednostkach z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych

Przeciętna liczba pracujących w całym roku 2021 wyniosła 1386,0 tys. i była o 0,4% mniejsza niż przed rokiem. Największą liczbę pracujących odnotowano w końcu 2 kwartału (1393,2 tys.), po czym nastąpił spadek tej liczby o 0,9% i w końcu 3 kwartału liczba pracujących obejmowała 1380,6 tys. osób. W skali roku była to najmniejsza wartość. W strukturze zatrudnienia, podobnie jak w 2020 r., dominowały dwie sekcje – handel; naprawa pojazdów samochodowych (gdzie przeciętna roczna wyniosła 366,7 tys., tj. 26,5%) oraz przetwórstwo przemysłowe (364,4 tys., tj. 26,3%).

Pracujące osoby niepełnosprawne

W końcu 4 kwartału 2021 r. wśród pracujących było 49,7 tys. osób niepełnosprawnych (o 2,2% więcej niż przed rokiem), z tego blisko 70% było zatrudnionych w jednostkach dużych. Najwięcej osób niepełnosprawnych pracowało w przetwórstwie przemysłowym (31,6%), a także w podmiotach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (19,2%) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (15,9%).

W ciągu roku największy spadek liczby pracujących osób niepełnosprawnych w liczbach bezwzględnych zaobserwowano w podmiotach związanych z edukacją (o 0,5 tys. osób mniej niż w 2020 r.), działalnością finansową i ubezpieczeniową oraz opieką zdrowotną i pomocą społeczną (po 0,4 tys. osób mniej), a także zakwaterowaniem i gastronomią oraz przetwórstwem przemysłowym (po 0,3 tys. osób mniej). Najwięcej niepełnosprawnych pracowników przybyło w tym czasie w jednostkach prowadzących działalność w zakresie: administrowania i działalności wspierającej (o 1,3 tys. osób więcej niż w 4 kwartale 2020 r.), transportu i gospodarki magazynowej (o 0,8 tys. osób więcej), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,6 tys. osób więcej) oraz budownictwa (o 0,3 tys. osób więcej).

Na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności w końcu 4 kwartału 2021 r. pracowało 7,4 tys. osób niepełnosprawnych (o 15,5% więcej niż przed rokiem), głównie w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (58,8%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (13,0%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (7,8%). Biorąc pod uwagę wielkość zakładów, ich miejscem pracy były przede wszystkim jednostki duże (67,9%).

Możliwość zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych w końcu 4 kwartału 2021 r. zgłosiło 3,4 tys. zakładów (wobec 2,9 tys. w 2020 r.). Głównie były to podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (23,5% jednostek zainteresowanych zwiększeniem przyjęcia do pracy osób niepełnosprawnych) oraz przetwórstwo przemysłowe (20,3%).

W całym roku 2021 przeciętna liczba pracujących osób niepełnosprawnych wyniosła 44,4 tys. wobec 51,2 tys. przed rokiem. Największą ich liczbę odnotowano w końcu 4 kwartału (49,7 tys. osób), natomiast najmniej niepełnosprawnych pracowników było w 1 kwartale (35,2 tys.).

Największy spadek liczby pracujących osób niepełnosprawnych odnotowano w edukacji

Na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności w całym roku pracowało przeciętnie 6,2 tys. osób (wobec 6,7 tys. w 2020 r.), najwięcej w 4 kwartale (7,4 tys. osób). Chęć zatrudnienia osób niepełnosprawnych w 2021 r. zgłaszało średnio 3,3 tys. podmiotów na kwartał, tj. więcej niż rok wcześniej (2,6 tys.). W 1 i 4 kwartale popyt objął 3,4 tys. zakładów.

Wolne miejsca pracy

Według stanu na koniec 4 kwartału 2021 r. wolne miejsca pracy zgłosiło 4,0 tys. podmiotów, czyli 6,0% wszystkich objętych badaniem (przed rokiem 5,2%). Zakładów dysponujących wakatami było o 501 więcej niż w analogicznym kwartale poprzedniego roku. Najczęściej wolne posady oferowały jednostki małe (54,0%), wśród których najwięcej pochodziło z sekcji budownictwo (38,1%) oraz przetwórstwo przemysłowe (18,9%).

Badane podmioty oferowały łącznie 13,5 tys. wolnych miejsc pracy, tj. o 63,5% więcej niż w 4 kwartale 2020 r. Na 1 podmiot zgłaszający wakaty przypadało przeciętnie 3,4 wolnych miejsc (przed rokiem 2,4). Najwięcej wolnych etatów przedstawiły jednostki duże – 5,9 tys., tj. 43,8% (wobec 4,5 tys., tj. 33,2% – w przypadku zakładów małych oraz 3,1 tys., tj. 22,9% – średnich). Ze względu na rodzaj działalności najwięcej wakatów oferowały podmioty z sekcji przetwórstwo przemysłowe (33,8% wszystkich wakatów) oraz budownictwo (20,6%). Nieco mniejszy był odsetek wolnych miejsc proponowanych przez jednostki zajmujące się transportem i gospodarką magazynową (13,0%) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (11,5%).

Zgłoszono więcej wolnych miejsc pracy niż przed rokiem. Najwięcej wakatów było w podmiotach z sekcji przetwórstwo przemysłowe i budownictwo

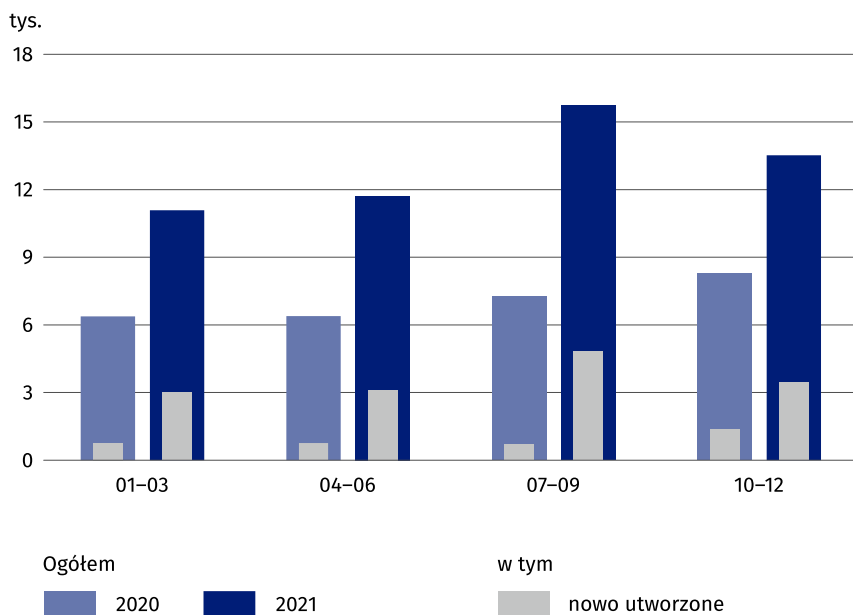
Wykres 3. Wolne miejsca pracy według wybranych sekcji PKD w 2021 r. Stan w końcu 4 kwartału

W ciągu roku największy przyrost wolnych miejsc pracy (blisko 5-krotny) obserwowano w podmiotach zajmujących się budownictwem. W liczbach bezwzględnych oznaczało to o 2,2 tys. miejsc więcej niż w 4 kwartale 2020 r. Wzrost liczby miejsc dotyczył też jednostek związanych z przetwórstwem przemysłowym (o 2,1 tys., tj. o 88,3%, więcej) oraz transportem i gospodarką magazynową (o 0,9 tys., tj. o 97,0%, więcej). Największy ubytek wolnych miejsc odnotowano natomiast w jednostkach związanych z handlem; naprawą pojazdów samochodowych (o 0,7 tys., tj. o 31,0%, mniej niż w końcu 2020 r.).

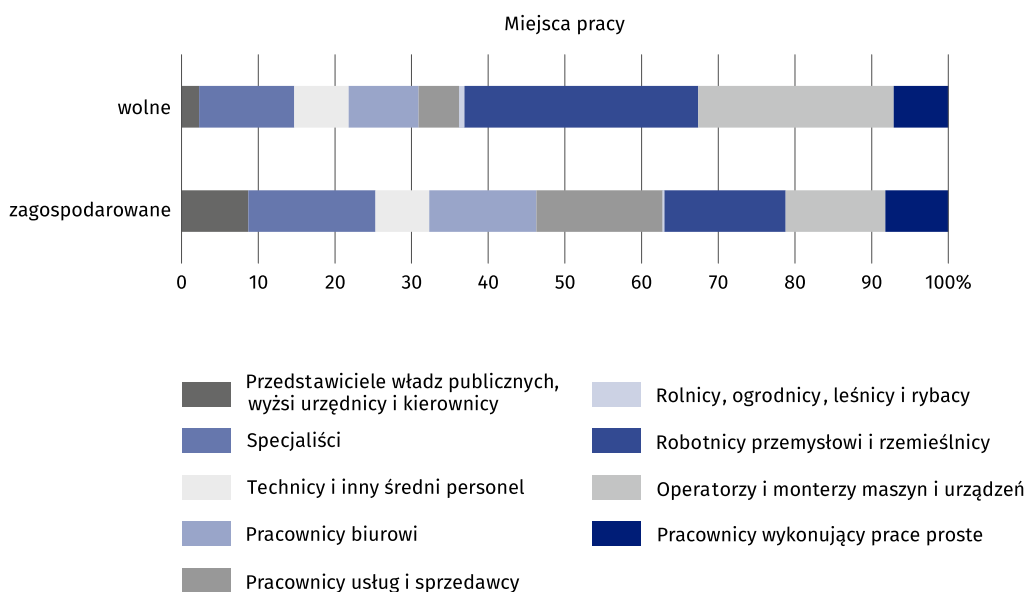
Jednostki związane z budownictwem w skali roku odnotowały blisko 5-krotny przyrost liczby wolnych miejsc pracy

**Wykres 4. Wolne miejsca pracy
Stan w końcu kwartału**

W przekroju całego roku najwięcej wolnych miejsc pracy zgłoszono w 3 kwartale – 15,7 tys., wśród których 4,8 tys. (30,6%) stanowiły miejsca nowo utworzone. Liczba wakatów z 3 kwartału była o 21,0% większa od przeciętnej rocznej w 2021 r. Najmniej wolnych miejsc oferowano w końcu 1 kwartału – 11,1 tys., tj. o 14,8% mniej od średniej, ale jednocześnie o 73,7% więcej niż w analogicznym okresie 2020 r. Z puli wolnych miejsc pracy, jakimi dysponowały jednostki objęte badaniem, kwartalnie do urzędów pracy zgłaszano przeciętnie ok. 13%. Większość ofert dotyczyła przetwórstwa przemysłowego i budownictwa, a kierowano ją do robotników przemysłowych i rzemieślników oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń.

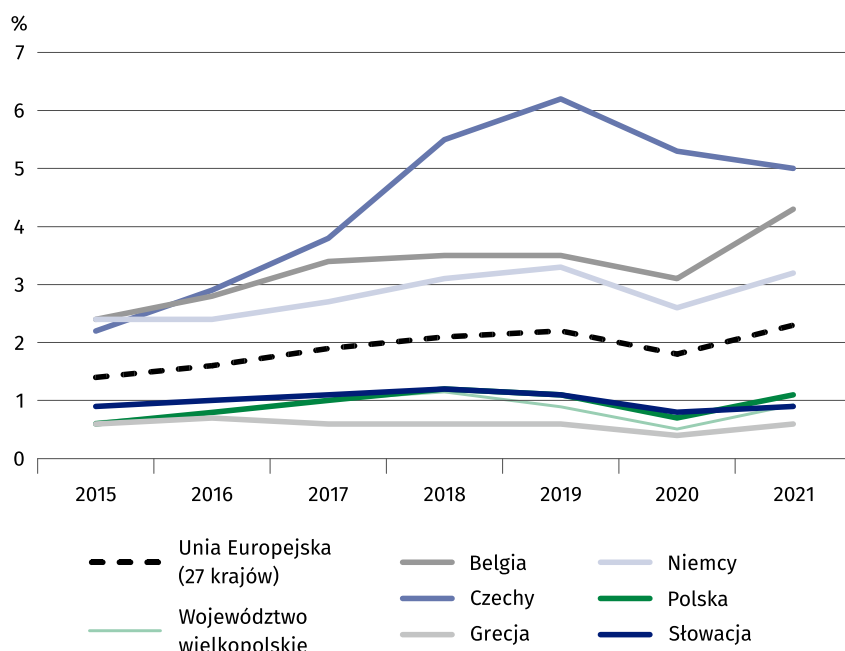
**Wykres 5. Struktura wolnych i zagospodarowanych miejsc pracy według grup zawodów w 2021 r.
Stan w końcu 4 kwartału**

W 4 kwartale 2021 r. najwięcej ofert (4,1 tys., tj. 30,5% ogółu wakatów) było przeznaczonych dla robotników przemysłowych i rzemieślników (w tym najczęściej do robotników budowlanych i pokrewnych), głównie w jednostkach z sekcji budownictwo (45,3% ogółu wakatów w tej grupie zawodów) oraz przetwórstwo przemysłowe (43,9%). Stosunkowo duża liczba wolnych etatów (3,5 tys., tj. 25,5%) oczekiwała na operatorów i monterów maszyn i urządzeń, w tym blisko połowę z nich kierowano do kierowców i operatorów pojazdów. Zapotrzebowanie na pracowników z tej grupy zawodowej zgłaszały przede wszystkim podmioty prowadzące działalność w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (38,2%) oraz przetwórstwa przemysłowego (32,0%). Dużo ofert pracy w końcu 4 kwartału 2021 r. zyskali również specjaliści (1,7 tys., tj. 12,4%). Najwięcej wolnych miejsc dla tej grupy zawodów zgłaszały jednostki związane z przetwórstwem przemysłowym (31,2%), informacją i komunikacją (18,1%) oraz opieką zdrowotną i pomocą społeczną (15,9%). Na pracowników biurowych oczekiwało w tym czasie 1,2 tys. wolnych miejsc pracy (9,1% ogółu wakatów). Najwięcej miejsc oferowały w tym wypadku zakłady z sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych (21,7%), przetwórstwo przemysłowe (17,0%), transport i gospodarka magazynowa (13,6%) oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (9,3%).

Na tle tendencji europejskich proces tworzenia miejsc pracy w Polsce przebiega wolniej. Wskaźnik wolnych miejsc pracy, ukazujący procentowy udział wakatów w ogólnej liczbie etatów (zagospodarowanych i wolnych) oferowanych przez gospodarkę, w 2021 r. wyniósł tu 1,1% (o 0,4 p.proc. więcej niż przed rokiem), przy przecietnej w UE (dla 27 krajów) na poziomie 2,3% (wzrost o 0,5 p.proc.). Najniżej wśród krajów Unii Europejskiej wskaźnik ten kształtował się w Grecji (0,6%; wzrost o 0,2 p.proc.) oraz w Hiszpanii (0,7%; wzrost o 0,1 p.proc.), a nieco wyżej w Bułgarii (0,8%, podobnie jak rok wcześniej) oraz w Rumunii i Słowacji (w obu przypadkach 0,9%; wzrost o 0,1 p.proc.). Najwyższą wartość wskaźnik ponownie przyjął w Czechach (5,0%; spadek o 0,3 p.proc.). Stosunkowo wysoko kształtował się też w Belgii (4,3%; wzrost o 1,2 p.proc.) oraz w Holandii (3,8%; wzrost o 1,3 p.proc.).

Wykres 6. Wskaźnik wolnych miejsc pracy (średnie roczne) w wybranych krajach UE

Źródło: Eurostat i GUS.

W województwie wielkopolskim wskaźnik wolnych miejsc pracy w 2021 r. ukształtował się na niższym poziomie niż w kraju. W latach 2015–2018 wykazywał on stałą tendencję wzrostową (od 0,63% poprzez 0,78% i 1,02% do 1,15%), ale w dwóch kolejnych latach odnotowano jego spadek, najpierw do poziomu 0,89% w 2019 r. i dalej do 0,51% w 2020 r. W 2021 r. wskaźnik ponownie wzrósł, osiągając średnio 0,93%. W dwóch kwartałach kształtował się powyżej średniej rocznej, na poziomie odpowiednio 1,13% w 3 kwartale i 0,96% – w 4.

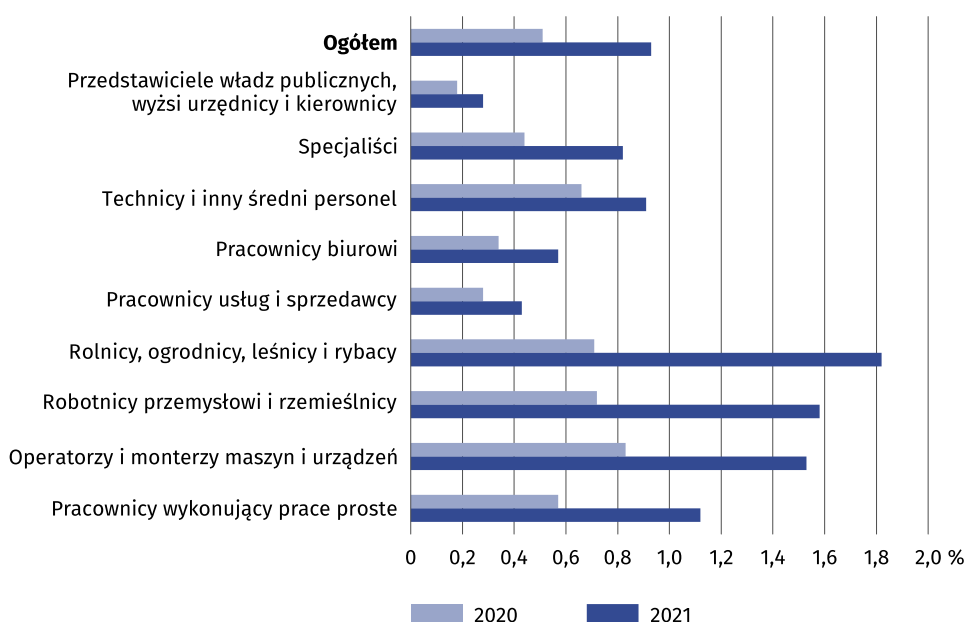
Najbardziej poszukiwanymi grupami pracowników byli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń

Wskaźnik wolnych miejsc pracy w województwie wielkopolskim w 2021 r. wzrósł w stosunku do poprzedniego roku, ale wciąż kształtował się poniżej średniej dla kraju

W większości obszarów działalności gospodarczej odnotowano wzrost wskaźnika wolnych miejsc pracy. Wyjątek stanowiły 2 sekcje, tj. górnictwo i wydobywanie oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne. Najwyższy wskaźnik wystąpił w budownictwie, gdzie średnio roczny udział wakatów w ogólnej liczbie etatów wyniósł 2,96% (wobec 0,72% przed rokiem), przy maksymalnej wartości w 3 kwartale – 4,11%, a także w sekcji informacja i komunikacja (odpowiednio 2,14% wobec 0,91% w 2020 r. i 3,34% w 1 kwartale 2021 r.). Na poziomie 1,29% (wobec 0,55% w 2020 r.) miernik ten kształtował się w zakwaterowaniu i gastronomii (z maksimum w 3 kwartale – 2,56%), a 1,24% wyniósł w sekcjach transport i gospodarka magazynowa (wobec 0,80% rok wcześniej i z najwyższą wartością w 2021 r. – 1,50% w 4 kwartale) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (wobec 0,75% przed rokiem, a 1,59% w 2 kwartale 2021 r.).

W ujęciu grup zawodów najwyższe wartości wskaźnik osiągnął w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (średnio 1,82% wobec 0,71% w 2020 r., z maksimum w 1 kwartale – 2,29% i 4 – 2,28%), a także wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (1,58% wobec 0,72% przed rokiem i z najwyższą wartością w 2021 r. – 1,87% w 3 kwartale) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (1,53% wobec 0,83 w 2020 r. i 1,88% w 4 kwartale 2021 r.).

Wykres 7. Wskaźnik wolnych miejsc pracy według grup zawodów (średnie roczne)

Nowo utworzone miejsca pracy

W całym roku 2021 utworzono łącznie 58,7 tys. nowych miejsc pracy, tj. o 15,0 tys. (o 34,4%) więcej niż przed rokiem. Najwięcej nowych posad oferowały małe podmioty (27,0 tys., tj. 46,1%, o 46,3% więcej niż w 2020 r.). Średnie zakłady wykreowały 29,3% ogółu nowych miejsc, a duże – 24,7%. Biorąc pod uwagę rodzaj działalności, przeważały jednostki z sekcji: przetwórstwo przemysłowe (23,1%; w 2020 r. 21,7%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (20,4%; przed rokiem 20,2%) oraz budownictwo (12,6%; przed rokiem 14,8%). W porównaniu z 2020 r. w większości sekcji utworzono więcej nowych miejsc pracy. Największy wzrost ofert (w liczbach bezwzględnych) dotyczył sekcji: przetwórstwo przemysłowe (o 4,0 tys. miejsc nowo utworzonych więcej niż w 2020 r.; wzrost o 42,5%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 3,1 tys. więcej; wzrost o 35,2%), informacja i komunikacja (o 1,7 tys. więcej; 2,3-krotny wzrost), transport i gospodarka magazynowa (o 1,7 tys. więcej; wzrost o 54,0%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 1,1 tys. więcej; wzrost o 37,2%).

Najwyższy poziom wskaźnika wolnych miejsc pracy odnotowano w budownictwie

W 2021 r. utworzono o 34,4% nowych miejsc pracy więcej niż przed rokiem

Spośród wszystkich nowych miejsc pracy, utworzonych w 2021 r., w końcu grudnia do obsadzenia pozostawało 3,5 tys., czyli 5,9% (w końcu 2020 r. było to 1,4 tys., tj. 3,2%). Najwięcej wakatów przeznaczonych było dla robotników przemysłowych i rzemieślników (1,2 tys.) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (0,6 tys.). Na specjalistów oraz pracowników biurowych czekało po 0,5 tys. wolnych nowo utworzonych miejsc, a na techników i inny średni personel – 0,3 tys. Największą liczbą nowych nieobsadzonych etatów dysponowały jednostki prowadzące działalność w zakresie budownictwa (1,1 tys.), przetwórstwa przemysłowego (0,9 tys.), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (0,6 tys.) oraz informacji i komunikacji (0,4 tys.).

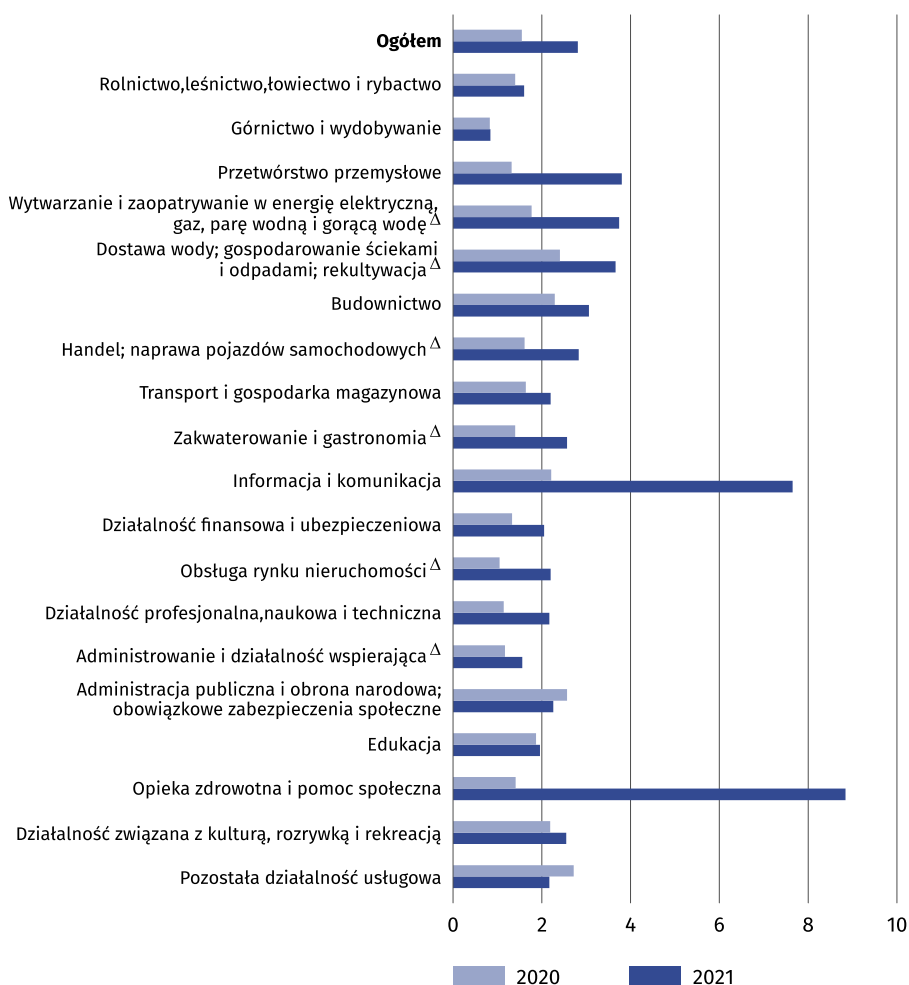
Zlikwidowane miejsca pracy

W 2021 r. zlikwidowano łącznie 20,8 tys. miejsc pracy, tj. o 26,2% mniej niż w roku poprzednim. Najwięcej z nich stanowiły etaty w podmiotach małych – do 9 pracujących (8,9 tys., tj. 42,9%; przed rokiem najczęściej likwidacji ulegały miejsca w jednostkach średnich – o liczbie pracujących od 10 do 49). Szacuje się, że 2,3 tys. miejsc pracy (11,1%) zostało zlikwidowanych w związku z sytuacją epidemiczną.

W ciągu roku najwięcej miejsc zredukowano w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (4,2 tys., tj. 20,3% wszystkich miejsc pracy zlikwidowanych w województwie), przetwórstwo przemysłowe (3,6 tys., tj. 17,1%), budownictwo (2,4 tys., tj. 11,6%) oraz transport i gospodarka magazynowa (2,1 tys., tj. 10,3%).

W 2021 r. zlikwidowano o 26,2% miejsc pracy mniej niż przed rokiem

Wykres 8. Relacja miejsc pracy nowo utworzonych do zlikwidowanych według sekcji PKD

Saldo miejsc pracy w 2021 r. było dodatnie, a liczba utworzonych etatów o 37,8 tys. przewyższała liczbę tych zlikwidowanych (przed rokiem różnica ta wyniosła 15,4 tys.). Dodatni bilans obserwowano we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania (gdzie zlikwidowano o 10 miejsc więcej niż utworzono w ciągu roku). Najwyższe saldo odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (+10,0 tys. miejsc pracy), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (+7,7 tys.) oraz budownictwie (+5,0 tys.).

Relacja miejsc nowo utworzonych do zlikwidowanych w 2021 r. wyniosła średnio 2,81 wobec 1,55 przed rokiem. Najkorzystniej relacja ta kształtowała się w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej, gdzie nowych posad było prawie 9-krotnie więcej niż zlikwidowanych (8,84) oraz w informacji i komunikacji – blisko 8-krotnie więcej (7,65).

Wpływ epidemii COVID-19 na rynek pracy

Sytuacja epidemiczna spowodowana rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 na terenie Polski utrzymuje się praktycznie od 1 kwartału 2020 r. Wpływa ona na niemal wszystkie obszary życia społecznego i gospodarczego, a na rynku pracy oddziałuje m.in. na liczbę miejsc, tych zagospodarowanych, oznaczających liczbę pracujących, jak i niezagospodarowanych, czyli wolnych. Wyniki kwartalnego badania popytu na pracę potwierdzają, że w 2021 r. obserwowano nieznaczny wzrost liczby pracujących w relacji do analogicznych kwartałów 2020 r. Wyjątek stanowił 1 kwartał, gdy w stosunku rocznym odnotowano spadek liczby zagospodarowanych miejsc pracy o 3,4%. Znacznie szybciej niż w przypadku miejsc zagospodarowanych w kolejnych kwartałach rosła natomiast liczba wolnych miejsc pracy, średnio o ponad 80%, najszybciej w 3 kwartale, kiedy liczba wakatów zwiększyła się ponad 2-krotnie.

Wśród działań podjętych w czasie pandemii w celu ograniczenia zasięgu choroby zakaźnej COVID-19 najbardziej powszechnym stało się umożliwienie wykonywania pracy poza stałym miejscem jej świadczenia, czyli w formie pracy zdalnej. Według wyników badania popytu na pracę w 2021 r. najczęściej z formy pracy zdalnej korzystano w 1 kwartale, gdy w tym systemie pracowało 158,3 tys. osób, co stanowiło 11,5% ogółu pracujących. Odsetek ten był mniejszy niż przeciętnie w kraju (14,2%) i lokował wielkopolskie za województwami: mazowieckim (23,4%), małopolskim (15,4%), dolnośląskim (14,6%) i pomorskim (14,5%), na równi z kujawsko-pomorskim i łódzkim. Częściej zdalnie pracowali zatrudnieni w sektorze publicznym, gdzie udział w ogólnej liczbie pracujących sięgał 28,5% wobec 7,4% w prywatnym (w kraju odpowiednio 24,7% wobec 10,6%). Podobną tendencję odnotowano ponownie w końcu 4 kwartału. Pracę zdalną wykonywało wówczas 4,8% ogółu pracujących w wielkopolskim, przy średniej krajowej na poziomie 6,9%, przy czym w sektorze publicznym było to 7,7% wobec 8,0% w kraju, a w prywatnym – 4,1% wobec 6,6%.

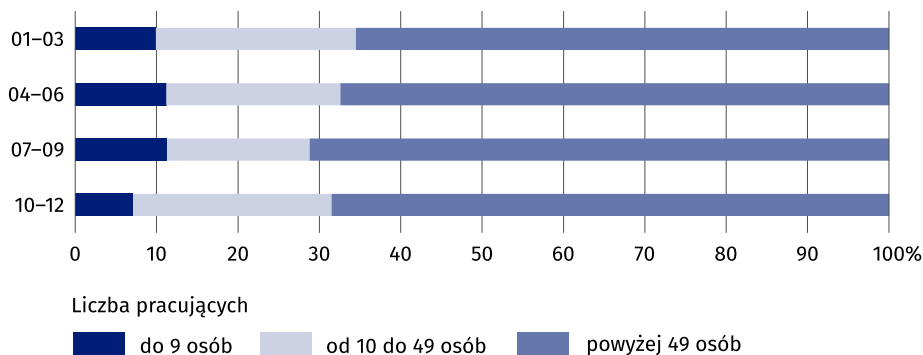
W 2 i 3 kwartale 2021 r., które charakteryzowały się pewnym spowolnieniem rozprzestrzeniania się wirusa związanym m.in. z prowadzeniem szczepień przeciw COVID-19, w województwie wielkopolskim zanotowano spadek udziału pracujących w systemie pracy zdalnej. Według stanu na koniec 2 kwartału pracujący zdalnie stanowili 4,7%, a na koniec 3 kwartału – 3,1% ogółu pracujących wykazanych w kwartalnym badaniu popytu na pracę, przy przeciętnej w kraju odpowiednio 6,8% i 5,0%. Inaczej niż w kwartałach 1 i 4 w tym okresie częściej z możliwości pracy zdalnej korzystali pracownicy sektora prywatnego (w 2 kwartale – 5,0% ogółu pracujących w sektorze prywatnym wobec 3,3% w publicznym; w 3 kwartale 3,6% wobec 1,2%).

W skali całej gospodarki wykorzystanie pracy zdalnej w celu ograniczenia zagrożenia epidemicznego rosło ze wzrostem wielkości podmiotów. W 4 kwartale 2021 r. w jednostkach zatrudniających do 9 osób zdalnie pracę świadczyło 2,1% pracujących, podczas gdy w podmiotach zatrudniających od 10 do 49 osób ten odsetek wyniósł 5,4%, a przy zatrudnieniu powyżej 49 osób – 5,3%.

W 2021 r. zwiększyła się różnica między liczbą miejsc nowo utworzonych i zlikwidowanych, a dodatnie saldo odnotowano we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania

Wykres 9. Struktura pracujących zdalnie według wielkości jednostek w 2021 r. Stan w końcu kwartału

W celu ograniczenia rozprzestrzeniania się COVID-19 i jego oddziaływania na rynek pracy po-

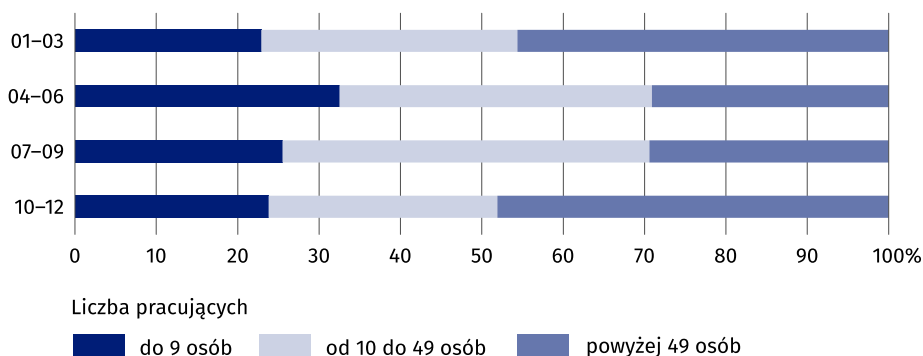

dejmowane były również inne działania. Pracujący rodzice oraz opiekunowie prawni ustawowo zyskali możliwość korzystania z zasiłku opiekuńczego na czas opieki nad dzieckiem do lat 8 z powodu zamknięcia żłobka, przedszkola, klubu dziecięcego, szkoły. Najwięcej osób skorzystało z tego prawa w 1 kwartale 2021 r. – 22,8 tys. osób, tj. 1,6% pracujących, przy przeciętnej w kraju 1,8%. Udział pracujących, którzy na mocy wspomnianej ustawy pozostali w domu był większy w sektorze prywatnym niż publicznym (odpowiednio 1,7% wobec 1,5%; w kraju 1,8% wobec 1,6%). W 2 kwartale z zasiłku opiekuńczego skorzystało 16,8 tys. osób, tj. 1,2% pracujących, natomiast w kwartałach 3 i 4 ten odsetek był niewielki (0,2% i 0,5%).

Innym rozwiązaniem mającym na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa było wprowadzenie form czasowego odosobnienia ze względu na podejrzenie zakażenia w postaci kwarantanny lub izolacji. Najwięcej pracujących, którzy korzystali z wynagrodzenia za czas choroby lub zasiłku chorobowego z powodu objęcia kwarantanną bądź izolacją, było w 1 kwartale 2021 r. – 51,6 tys. osób, tj. 3,7% ogółu pracujących (podobnie jak w kraju). Relatywnie więcej takich przypadków notowano w sektorze prywatnym (3,8% wobec 3,3% w publicznym; w kraju odpowiednio 4,0% i 3,1%). Dla porównania, w okresie niższego wskaźnika zachorowań w 3 kwartale 2021 r., odsetek korzystających z wynagrodzenia za czas choroby lub zasiłku chorobowego był znacznie mniejszy i kształtował się na poziomie 0,4% (tak samo jak w kraju). W sektorach było to 0,1% w publicznym i 0,4% w prywatnym (w kraju odpowiednio 0,2% i 0,5%).

W kwartałach 1 i 3 wynagrodzenie za czas choroby lub zasiłek z powodu kwarantanny bądź izolacji częściej pobierali zatrudnieni w jednostkach o liczbie pracujących od 10 do 49, natomiast w kwartałach 2 i 4 – w podmiotach zatrudniających do 9 osób.

Wykres 10. Struktura pracujących, którzy w związku z sytuacją epidemiczną korzystali z wynagrodzenia za czas choroby bądź z zasiłku chorobowego z powodu poddania się kwarantannie lub izolacji, według wielkości jednostek w 2021 r. Stan w końcu kwartału

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Poznaniu

Dyrektor Jacek Kowalewski
Tel.: 61 2798 266

Współpraca z Mediami:

Arleta Olbrot
Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

Tel.: 61 2798 345

e-mail: a.olbrot@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

Wojewódzkie Informatorium Statystyczne
Tel.: 61 2798 320, 61 2798 323

poznan.stat.gov.pl

[@Poznan_STAT](https://twitter.com/Poznan_STAT)

[@UrządStatystycznywPoznaniu](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywPoznaniu)

Powiązane opracowania

[Popyt na pracę w 2020 roku](#)

[Popyt na pracę w czwartym kwartale 2021 r.](#)

[Wpływ epidemii COVID-19 na wybrane elementy rynku pracy w Polsce w czwartym kwartale 2021 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\) – Rynek pracy](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy – Rynek pracy](#)

[Strateg – Rynek pracy](#)

[Statystyka wolnych miejsc pracy – Eurostat>Data>Database – Labour market – Job vacancy statistics](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Popyt na pracę](#)

[Wolne miejsca pracy](#)

[Nowo utworzone miejsca pracy](#)

[Zlikwidowane miejsca pracy](#)

W opracowaniu zastosowano skrócone nazwy sekcji PKD, skróty oznaczając znakiem „Δ”. Pełne nazwy dostępne są na stronie GUS pod adresem: <https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/>

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”.